

Nekrologi

PRIM. DR. LUDVIK KRAMBERGER
IN MEMORIAM
Magda Lušič

Številni sorodniki, prijatelji, znanci, sodelavci in kolegi smo se na trboveljskem pokopališču 7. aprila 2009 poslovili od znanega in priljubljenega otroškega zdravnika primarija dr. Ludvika Krambergerja.

Rodil se je 22. junija 1917 v Sv. Lenartu v Slovenskih Goricah v zdravniški družini. Klasično gimnazijo je opravil v Mariboru, nato se je vpisal na Medicinsko fakulteto v Ljubljani, nadaljeval šolanje v Beogradu, Zagrebu in v Gradcu, kjer je leta 1942 promoviral. Pokončanem študiju je nekaj časa deloval v Avstriji kot zdravnik v civilnih zdravstvenih ustanovah in pozneje v vojaški saniteti.

Pomladi 1945 ga je življenjska pot pripeljala v Trbovlje, kjer se je zaposlil kot splošni zdravnik, leta 1949 je bil postavljen za okrajnega zdravnika in leta 1952 za upravnika takrat ustanovljenega Okrajnega zdravstvenega doma.

V Trbovljah si je našel življenjsko sopotnico, si ustvaril družino, v kateri so se mu rodili trije otroci, kar je začrtalo njegovo nadaljnjo poklicno pot. Kmalu se je usmeril v pediatrijo in leta 1957 v Zagrebu opravil specialistični izpit.

Po opravljeni specializaciji se je z mladostno zagnanostjo lotil organizacije otroškega zdravstvenega varstva v Zasavju, za katerega ima neprecenljive zasluge. Pod njegovim idejnim vplivom je bila zasnovana in zgrajena trboveljska otroška bolnišnica, ki pod svojim okriljem združuje vse, kar potrebuje zdrav in bolan otrok, to je celovito dispanzersko službo za predšolske in šolske otroke, vključno z otroškim zobozdravstvom, in bolnišnični oddelek. K sodelovanju je pritegnil tudi druge strokovnjake: psihologa, pedopsihiatra, logopeđa, socialnega delavca in razvojnega fizioterapevta.

Otroško bolnišnico so slovesno odprli in predali svojemu namenu 29. novembra 1963. Delovala je kot samostojni Center za otroško zdravstvo, ki je pod nje-

govim vodstvom vzorno razvijal program Unicefa za intermediarne centre zdravstvenega varstva matere in otroka in se razvil v zgledno učno demonstracijsko bazo za podiplomsko izpopolnjevanje zdravnikov.

Takšna oblika organizacije otroškega zdravstvenega varstva je omogočila dostopnost do celovite in neprekinjene specialistične oskrbe otrok in mladostnikov, v katerem so enakovredno sodelovali dispanzerski in oddelčni zdravniki in je edinstvena v slovenskem prostoru. Žal se je Center zaradi reorganizacije zdravstvene službe leta 1968 razformiral, otroški oddelek se je priključil splošni bolnišnici, otroški in šolski dispanzer pa zdravstvenemu domu. Kljub razformiranju Centra se je koncept enovitega pediatričnega zdravstvenega varstva ohranil, saj je bil pri vseh sodelujočih že globoko zasidran, rezultati takšnega načina dela pa vidni.

Primarij dr. Kramberger je bil dogoletni predstojnik otroškega oddelka in je skrbel za njegov strokovni razvoj. Sodeloval in podpiral je razvoj antenatalne zaščite, saj je bil prepričan, da se skrb za otrokovo zdravje pričanja že pred rojstvom. V porodnišnici je uvedel pediatrično nego in 24-urni pediatrični nadzor novorojencev. Prvi v Sloveniji je leta 1972 uvedel presejalni test za odkrivanje fenilketonurije in leta 1975 za odkrivanje mukoviscidoze pri novorojencih ter med prvimi leta 1980 za odkrivanje prirojene hipotireoze. Poleg tega je skrbel za razvoj dispanzerske dejavnosti v celotnem Zasavju, ki je danes na zavirljivi strokovni ravni. Z dvigom kakovosti dela je dosegel zmanjšanje potrebe po bolnišničnem zdravljenju otrok in skrajševanje ležalne dobe, kar je prispevalo k humanizaciji hospitalizacije otrok in ne nazadnje tudi k pozitivnemu ekonomskemu učinku.

Zaradi odličnih organizacijskih sposobnost so mu dodelili različne vodstvene funkcije. Za svoje delo je prejel mnoga priznanja in odlikovanja, med drugim tudi nagrado dr. Jožeta Potrča. Bil je častni član Občine Trbovlje.

Primarij je bil izjemen človek, ne le zaradi velike kulturne širine in vsestranske razgledanosti, ampak tudi zaradi dragocene in redke lastnosti: znal je poslušati ljudi, se pogovoriti, jim svetovati in pomagati. Bil je pravi otroški zdravnik, ki so mu ljudje zaupali in ga vsestransko spoštovali. Bil je naš učitelj, vzornik in prijatelj, predvsem pa dober človek. Svoje bogato znanje je brez zadržkov posredoval nam mlajšim kolegom in sodelavcem.

Tudi po upokojitvi je ohranil žive stike z nami, rad je prihajal na otroški oddelek in z zanimanjem spremljal naše strokovno delo. Ni skrival zadovoljstva, da nadaljujemo njegov koncept enovite pediatrije, ki temelji na dejavnem medsebojnem sodelovanju primarne in sekundarne ravni pediatrične službe.

Občudovala sem njegovo neizmerno energijo, življenjski optimizem in iskričnost, ki jo je kazal kljub častitljivi starosti in boleznim, ki so ga bremenile. Hvaležna sem, da sem imela priložnost biti del njegovega življenja, ki je obogatil tudi moje.

Bil je moder, skromen in preudaren in takšnega bomo ohranili v spominu.